

บวรพัฒนา

ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2567)

Vol. 2 No. 4 (October-December 2024)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒนา

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเทพพรเมธี, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระธรรมวชิรธีรคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระสุวรรณเมธากรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศิริ

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภารตราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตระเจริญ

พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินนทร์ วสินนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.สิัญญา เคณาภูมิ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

นักวิชาการอิสระ

นักวิชาการอิสระ

บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 099-2969229
E-mail: journal.rabij@gmail.com
<https://so09.tci-thaijo.org/index.php/rabij/>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระธรรมมาฆิรธีรคุณ, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระเทพวชิรเมธี, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระครูนิววิฐ์คิลันต์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระมหาสมบุญ ณ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. พระมหาบุญเลิศ อินทปณฺโญ, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ภูริปณฺโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. พระมหาไธ้ ธมฺมเมธี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.สุรินทร์ นียมมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.พิสมัย רבชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนข้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. รศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. รศ.ชุมพล ปานเกต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
31. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
32. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

33. ผศ.ดร.ชันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
34. ผศ.ศศิภักดิ์ อ่ำจ้อย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
35. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
36. ผศ.ดร.รัตติยา เทนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
37. ดร.ภารตราดร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิจารย์รส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชร งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เวงรังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.ชินนทร์ วสินนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	นักวิชาการอิสระ
12. รศ.ดร.พฤกษ์สรรค์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. รศ.ดร.พรรณนอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
20. ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
21. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
21. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
22. ผศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
23. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
24. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
25. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
26. ผศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
28. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
29. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

30. ผศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
33. ผศ.ดร.ประภัสสร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
34. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
35. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
36. ผศ.ดร.จากรวรรณ พลอยดวงรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง
37. ผศ.ดร.คุณากร กรสิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
38. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
39. ผศ.ดร.จันทร์คม์ ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวิสุท์ พรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
41. ผศ.ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
42. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
43. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
44. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
45. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
46. ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
47. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
45. ดร.วรพล ชินเพชร	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
46. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทยทหารบก
47. ดร.ปัญมณีสาร์ องค์ปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
48. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนมกร	โรงเรียนแย้มจากตวิชานุสรณ์
49. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
50. นางสาวอรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
51. นางสาวโอปอล์ รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
52. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์
53. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
54. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
55. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	นักวิชาการอิสระ

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เภารังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3. รศ.ดร.สมาน งามสนธิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ. ชุมพล ปานเกตุ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. รศ. สยาม คำปรีดา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. ผศ.ดร.สุดาภาบุญณ์ ปัทมดีเล็ก	มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 4 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบ ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัย จำนวน 7 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 2 บทความ รวม 10 บทความ ดังนี้

พระมหาจรรย์วัฒน์ (อิทธิญาโณ เพชรศรี), พระศรีสุทธิพงษ์, ศิริโรจน์ นามเสนา บทความวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาเยาวชนของกรมพินิจตามหลักพุทธธรรม” พบว่า 1) สาเหตุแห่งปัญหาเยาวชน จุดเริ่มต้นของปัญหาหลายปัญหาเป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวทั้งสิ้น เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยกและส่งผลถึงการอบรมเลี้ยงดู หรือแม้แต่ครอบครัวที่ไม่แตกแยกหากการอบรมเลี้ยงดูไม่สมบูรณ์ อันเนื่องมาจากหน้าที่การงาน หรือสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวล้วนส่งผลในทางลบแก่เยาวชนได้เช่นกัน 2) การพัฒนาเยาวชนตามหลักพุทธธรรม ปัจจัยพื้นฐานการพัฒนาเยาวชน (ปรโตโฆสะ) ปัจจัยพื้นฐานการพัฒนา คือ ปัจจัยที่เป็นปัจจัยภายนอก เป็นส่วนของปรโตโฆสะ ประกอบด้วย 2.1) ปฏิรูปประเทศ สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญ และมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของเยาวชน ทั้งในทางโลกและทางธรรม 2.2) กัลยาณมิตร การมีกัลยาณมิตรที่ดีประกอบด้วยเมตตา ศรัทธาสมบัติ ชวนให้เข้าไปปรึกษาหารือ สอบถามแสวงปัญญา เหมือนร่มไม้ใหญ่ที่มองเห็นร่มเงาแต่ไกลแล้ว อยากเข้าไปอาศัยหลบร้อนให้สบายใจ 2.3) โยนิโสมนสิการ การพิจารณาแล้วนำไปดำเนินชีวิตเยาวชน และ 2.4) กระบวนการพัฒนาเยาวชนตามหลักไตรสิกขา คือ พัฒนาด้วยศีลพัฒนา ด้วยสมาธิและพัฒนาด้วยปัญญา และ 3) วิเคราะห์การพัฒนาเยาวชนของกรมพินิจตามหลักพุทธธรรม พบว่า ปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่มีความ

ซับซ้อน และมีผลในทางลบมากายมหาศาล ไม่จำเพาะเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น พฤติกรรมของเยาวชนที่อยู่นอกเหนือจากเยาวชนที่อยูในการดูแลของกรมพินิจฯ ก็ยังมีอยู่มากในสังคมทั่วไปในสังคมไทย ซึ่งมีผลถึงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมและศักยภาพของประชากรของประเทศในอนาคตทำให้เกิดความเข้าใจต่อสาเหตุและกลไกการเกิดปัญหาของเยาวชน

พระนุกูล อธิโร (บุญไทย) บทความวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชนตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์” พบว่า บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชน และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางของภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชน ตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7,535 คน ได้ประชากรจากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 9 รูป/คน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม ของภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชนตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96, S.D. = 0.73$) ส่วนภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชนตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวม เฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13, S.D. = 0.71$) 2) ความสัมพันธ์หลักพรหมวิหารธรรม โดยภาพรวม กับหลักพรหมวิหารธรรม กับภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชนตำบลหาดกรวด อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .799^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับได้ 3) ปัญหา อุปสรรค พบว่า ผู้ปกครองท้องที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาที่ตรงตามหน้าที่การงาน ยังไม่สามารถให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาเวลาที่ประชาชนในชุมชนเกิดปัญหาผู้ปกครองส่วนที่ไม่มีบูรณาการทำงานเป็นทีมที่มีความสามารถหลายด้านในการให้คำปรึกษา

วชิราพร ร่องเสียบ บทความวิจัยเรื่อง “คุณภาพการให้บริการทางด้านกฎหมายแก่ผู้มารับบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดพะเยา” พบว่า 1) ระดับคุณภาพการให้บริการทางด้านกฎหมาย ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.59$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับคุณภาพการ

ให้บริการทางด้านกฎหมาย โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=.935^{**}$) ปัญหาอุปสรรค พบว่า 1) เจ้าหน้าที่ให้บริการทางด้านกฎหมายมีไม่เพียงพอ 2) สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดพะเยา มีพื้นที่ในการอำนวยความสะดวกค่อนข้างน้อย 3) มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอจึงทำให้เกิดความล่าช้าในการให้บริการ 4) ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมายและการให้บริการที่ทันสมัยมีไม่เพียงพอ 5) มีการแนะนำรายละเอียดขั้นตอนการให้บริการที่ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนและไม่เข้าใจในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ พบว่า 1) ควรจัดหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมาย 2) ควรบริหารจัดการพื้นที่ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ 3) จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านกฎหมายให้มากพอเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าและเกิดความรวดเร็วในการให้บริการ 4) ควรมีการอบรมหรือเพิ่มทักษะความรู้ทางด้านกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ 5) เจ้าหน้าที่ควรมีการแนะนำอธิบายรายละเอียดขั้นตอนการให้บริการและให้คำปรึกษาที่ถูกต้องชัดเจน

ศตวรรษ สุวรรณลักษณ์, สมจิต ขอนวงค์ บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” พบว่า 1) ระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) หลักสัปปุริสธรรมส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ได้แก่ ด้านธัมมัญญูตา, ด้านมัตตัญญูตา และด้านปริสัญญูตา ร้อยละ 67.14 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ประชาชนยังขาดการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของผู้สมัครเลือกตั้ง การหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้สมัครเลือกตั้งยังมีแนวทางการทำงานเหมือนเดิมไม่น่าสนใจ การกำหนดนโยบายของผู้สมัครยังขาดความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของรัฐที่กำหนดไว้ และประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาศึกษาข้อมูลของผู้สมัคร และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเมือง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการลงหา

เสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ควรกำหนดนโยบายให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของรัฐที่กำหนดไว้ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกำหนดนโยบายเพื่อนำมาเป็นแนวทางการทำงาน

ทรงพล ภูมิอินทร์ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ผลการพัฒนาชุดเรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติค่าเฉลี่ยร้อยละ กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีประสิทธิภาพ 80.07/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย อยู่ในเกณฑ์ที่โดยรวมแล้ว นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.88$ และ $S.D. = 0.33$) นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจในการเรียนรู้ และมีส่วนช่วยให้ฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการเรียน

อุสาหะ ตุลยาภิบาล, สมคิด พุ่มทุเรียน, จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางน้ำตกทีลอซู อำเภออัมผาง จังหวัดตาก ตามหลักอิทธิบาท 4” พบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางน้ำตกทีลอซู ตามหลักอิทธิบาท อำเภออัมผาง จังหวัดตาก ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.37$) และการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $S.D. = 0.50$) 2) หลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง น้ำตกทีลอซู ตามหลักอิทธิบาท 4 อำเภออัมผาง จังหวัดตาก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกันเป็นคู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .784$) และ 3) แนวทางการจัดการ

ห้องเที่ยวเชิงนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อัมผางน้ำตกทีลอซู อำเภออัมผาง จังหวัดตาก ตามหลักอิทธิบาท 4 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ด้านกิจกรรม 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 4) ด้านพื้นที่

กิจจาพัฒน์ วันทอง, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชุมตาบง อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพเท่ากับ (E1) 83.33/(E2) 86.11 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

เจษฎา กิ่งมะลิ, อาลัย จันทรพาณิชย์, ภาราทร แก้วบุตรดี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สารหน้าที่พลเมืองและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนตากสิประชาสรรค์ อำเภอตากสิ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พบว่า มีประสิทธิภาพโดยรวม (E1/E2) เท่ากับ 85.97/89.39 2) ผลการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริโรจน์ นามเสนา บทความวิชาการเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัยจังหวัดนครสวรรค์” พบว่า บทบาทพระสงฆ์ในการสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกษตรกรชาวนาชาวสวน ได้รับผลกระทบโดยตรงอีกทั้งทำให้บ้านเรือนได้รับความเสียหายตามไปด้วย เมื่อเกิดปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ใดส่วนมากเราจะได้เห็นพระสงฆ์ได้มีบทบาทในการเข้าไปช่วยเหลือญาติโยมไม่ว่าจะเป็นการทำข้าวกล่องไปแจกบ้าง นำข้าวสารอาหารแห้งไปแจกบ้าง น้ำเปล่าบ้างและของใช้ที่จำเป็น ทำให้ประชาชนที่ประสบอุทกภัยได้รับการดูแลได้อย่าง

ทันท่วงที ซึ่งบทบาทดังกล่าวสามารถทำให้ได้รับความรักเคารพจากญาติโยม ที่ได้พบเห็นได้
อนุโมนาบุญและได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ไขให้กับผู้ประสบอุทกภัยทำให้สังคมไทยน่าอยู่ขึ้น

สุนิสสา แก้วนิม, อรุมา ช่อนกลิน บทความวิชาการเรื่อง “วาทกรรมว่าด้วย “แม่ศรี
เรือน” กับค่านิยมของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป” พบว่า เอกสารทางประวัติศาสตร์บทความ และ
งานวิจัยต่าง ๆ ผู้หญิงไทยในอดีตมักถูกกดทับด้วยแนวความคิดความรู้ และความเข้าใจที่ว่าเป็น
ลูกผู้หญิงไม่มีสิทธิเสรีภาพที่เทียบเท่ากับผู้ชาย รวมไปถึงการสร้างภาพลักษณ์ให้ผู้หญิงมีบุคลิกภาพ
ที่อ่อนหวาน สุภาพเรียบร้อย และอ่อนแอ อีกทั้งมีการให้ความหมายหรือตีความถึงผู้หญิงว่าผู้หญิง
ต้องเป็นแม่ศรีเรือน ดูแลงานบ้าน ปรนนิบัติสามีมิให้ขาดตกบกพร่อง โดยการศึกษาในครั้งนี้จะใช้
แนวคิด วาทกรรมมาวิเคราะห์ร่วม และการอธิบายให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางบริบทของสังคมไทยที่
มีค่านิยมในเรื่องการให้คุณค่าของเพศหญิง ทั้งในแง่การพยายามที่ยังคงไว้ในความเป็นแม่ศรีเรือน
และในแง่มุมมองความคิดที่แตกต่างไปจากเดิมนับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	ก
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข-ง
บทบรรณาธิการ	จ-ญ

บทความวิจัย:

ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาเยาวชนของกรมพินิจตามหลักพุทธธรรม

: พระมหาจิรวัดน์ (อิทธิญาโณ เพชรศรี), พระศรีสุทธิพงศ์, ศิริโรจน์ นาม
เสนา R3132

ภาวะผู้นำของผู้ปกครองท้องที่ในการพัฒนาชุมชนตำบลหาดกรวด อำเภอเมือง
อุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

: พระนุกูล อธิวิโร (บุญไทย) R0969

คุณภาพการให้บริการทางด้านกฎหมายแก่ผู้มารับบริการของสำนักงานอัยการ
คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดพะเยา

: วชิราพร ร่องเสอชัย R0902

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นใน
เทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

: ศตวรรษ สุวรรณลักษณ์, สมจิต ขอนวงค์ R1010

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

: ทรงพล ภูมิอินทร์ R0964

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู่ผึ้งนางน้ำตกทีลอซู
อำเภออู่ผึ้ง จังหวัดตาก ตามหลักอิทธิบาท 4

: อุสาหะ ตุลยาภิบาล, สมคิด พุ่มทุเรียน , จริญญาศักดิ์ สุนทรเดชา R2941

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชุมตาบง อำเภอแม่เปิน จังหวัด
นครสวรรค์

: กิจจาพัฒน์ วันทอง, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข R2989

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สารหน้าที่
พลเมืองและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนตากดี
ประชาสรรค์ อำเภอตากดี จังหวัดนครสวรรค์

: เจษฎา กิ่งมะลิ, อาลัย จันทรพาณิชย์, ภาราดร แก้วบุตรดี R0989

บทความวิชาการ:

บทบาทพระสงฆ์ในการสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัยจังหวัดนครสวรรค์

: ศิริโรจน์ นามเสนา A1188

วาทกรรมว่าด้วย “แม่ศรีเรือน” กับค่านิยมของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

: สุนิสา แก้วนิ่ม, อรุมา ช่อนกลิ่น A1177

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน 2

แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 3

หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ฯ 21